

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austró-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Adresa omagiala

a bisericii greco-orientale romane din Ungari'a si Transilvania la aniversarea a 40-ea a suirei pe tronul a Maiestatei Sale ces. regesci si apostolice.

Nr. 280. M.

**Maiestatea Vóstra cesaree si apostolico-regie,
Prégratióse Dómne!**

Intre maretiele opere regnicolare, care vor glorificá si dupa secolu domnirea acum de 40 de ani a Maiestatei Vóstre cuprinde unu locu insemnatu metropoli'a bisericésca autonoma, restaurata deadreptulu din grati'a parintésca a Maiestatei Vóstre pentru romanii gseco-orientali din Ungari'a si Transilvania, suditi credinciosi ai Maiestatei Vóstre la numera preste unu milionu si jumetate; carea metropolie inarticulata in legile tierii si provediuta cu organismu de sine guvernatoriu, continua acum decenii intregi sub scutulu sceptrului gloriosu alu Maiestatei Vóstre si sub alu legiloru tierii, cu considerare totdeauna si la interesele statului, lucrarea s'a pacinica pentru educatiunea religiósa a cetatieniloru greco-orientali romani din patrie.

Cu celu mai profundu simtiu de iubire, gratitudine si omagii recugeta pururea credinciosii bisericeii greco-orientale romane din patrie la acestu pregratiosu faptu de principe, datatoriu de o noua viétia, reversatoriu de noue daruri si sternitoriu de noue sperantie, care faptu va transportá pâna si la cei mai târdii urmatori ai lor grati'a parintésca a Maiestatei Vóstre, patronului supremu si celui mai mare binefacatoriu alu lor, intrun'a cu multiamirile nemarginite ale bisericeii intregi.

Acestu simtiementu a dominatu si acest'a a con-

dusu in specialu si pre toti membrii congresului bisericescu greco-orientalu romanu adunatu in sesiune ordinara la Sibiuu in 1/13 Octemvrie a. c., când acesti'a in siedinti'a congresuala din 12/24 a lunei numite, reflectându cu pietate démna de suditi credinciosi, la ingrijirea parintésca a Maiestatei Vóstre, esperiata totdeuna cu multiamire, intre insufletiri generale designara pentru o noua exprimare a gratitudinei loru perpetue, ce se manifesta si in fapte, acelu momentu alu timpului, când providenti'a dumnediésca va dá suditiloru credinciosi ai Maiestatei Vóstre se póta serbá cu bucurie sufletésca aniversar'a a 40-ea, asteptata cu doru, a suirei pe tronul si a inceputului gloriósei domniri a Maiestatei Vóstre.

Momentulu indicatu, cá un'a din cele mai maredile jubilarie ale tuturorulu popórelorulu Maiestatei Vóstre, éta sosesece cu bucurie, si eu — implorandu intrun'a cu confratii mei episcopi, cu intregulu cleru si cu toti credinciosii mei, binecuventarea lui Dumnedieu, cum pentru trecutu, asia si pentru viitoriu, preste gloriós'a domniri a Maiestatei Vóstre, — in numele si la espres'a incredintiare a congresului bisericescu greco-orientalu romanu, in cea mai profunda reverentia omagiala indresnescu a me apropiá catra Maiestatea Vóstra cu pré umilit'a rugare: ca pré gratiosu se Ve indurati pe langa credinti'a nestramutata si alipirea caldurósa a bisericeii greco-orientale romane din Ungaria si Transilvania, nutrite totdeuna cu pietate catra pré inalt'a persóna a Maiestatei Vóstre si catra pré inaltiat'a casa domnitóre, a primi cu gratie si la acésta ocaziune cele mai profunde omagii si cele mai sincere felicitari ale ei, si a impartasi biserice'a acést'a si mai incolo in parintésca a purtare de grije a Maiestatei Vóstre.

Carele de altcum si in deosebi sum si perseverez in cea mai profunda supunere omagiala.

Sibiu, la 28 Novembre, 1888.

Alu Maiestatii Vóstre

credinciosu suditu :

Miron Romanulu, m. p.
arhiepiscopu si metropolita.

Responsabilitatea invetiatorului.

Suntu multe greutátile, cu cari lupta scól'a nóstra.

Intre aceste multe greutáti cea dantaiu si cea mai insemnata, ni-se pare noue, este ca scól'a nóstra nu este in totu loculu destulu de populara inaintea poporului. Celu putienu acésta credintia ni-se impune, candu vedem si audimu, ca nu toti pruncii obligati a cercetá scól'a, o si cercetéza in a-deveru.

Stám reu cu cercetarea scólei, si vin'a pentru acestu reu trebue se-o pórte cinev'a. Si este unu lucru, ce ne inspira durere, faptul, ca ori cât de multu am discutat in adunárilé nóstre acésta cestiune, inca n'am ajunsu, cá se-i potém dá o buna solutiune.

Are fiecare reu intre alte multe párti rele si pre aceea ca nimnea nu voiesce nici odata, cá pentru cutare reu, se iea elu asupra-si vin'a. Daca vorbesci despre acésta afacere cu invetiatorulu, densulu nu arare ori se intempla se-ti spuna, ca antisti'a comunalá este de viaa, ca nu silesce pre ómeni prin pedepse, cá se-si tramita pruncii la scóla. Daca vorbesci cu membri antistiei, densii ti-dicu, ca invetiatorulu si preotulu pórta vin'a, pentru ca nu aréta la timpu pre parintii, cari nu-si tramitu pruncii la scóla. Si sirulu acest'a de vorbe, prin cari ne scúsámu pre noi, si punemu vin'a pre altii, l'am poté duce in infinitu.

Noi ne-am deprinsu inse a nu ne ocupá nici odata de vorbe pentru ca voim fapte. In casulu de facia voimu, cá toti pruncii obligati, se cerceteze scól'a ; si in tóta parochi'a pre langa scól'a cuotidianá voim se avem si scóla de repetitiune.

Si sperámu, ca nu gresimu, daca pentru ambe aceste cestiuni facemu responsabilu in prim'a linia pre invetiatoriu. Nu impunemu noi invetiatorului acést'a responsabilitate, pentru ca i-o impune didactic'a si metodic'a, i-o impune pedagogi'a moderna.

Principiu didacticu este, ca invetiamentulu se fla placutu si atrageturu.

Si cu acestu principiu nu se va poté uní nici odata pedéps'a parintiloru, cá se-si triméta pruncii la scóla. Pedéps'a si altcum din firea ei este o mesura numai esceptionalá.

De aceea dicemu ca se-ne ferésca Ddiu de a cladí edificulu scólei nóstre prin ajutorulu pedepse-loru. Nu voimu se auda nici unulu din pruncii nea-

mului nostru romanescu dela tataiu seu, seau dela mum'a sa cuvintele : „dute, fetulu meu la scóla, ca altcum ne globesce biráulu.“ Voimu se vedemu pre prunci grabindu-se a merge la scóla din indemnulu, ca nicairi nu se semtu mai bine cá acolo ; si voimu, se audimu pre mam'a romana dicendu micutiloru sei „duceti-ve, dragii mei la scóla, cá se invetiati, si se ve faceti ómeni priceputi si ómeni de omenia.“

Invetiatorulu nostru, am mai dis'o acést'a si cu alte ocazioni, nu este numai unu functionariu, carele tiene regulatu órele de prelegere, si aréta progresu cu scolarii, cari i-cercetéza scól'a. Invetiatorulu nostru este cev'a mai multu. Elu este nu numai unu bunu instructoru si crescetoriu ; ci in acelaasi timpu este si trebue se fia in stadiulu, in carele se gasesce astadi scól'a nóstra, si unu bunu organisatoru, unu bunu ingrijitoriu alu scólei.

Invetiatorulu vede mai nainte de toti ceea ce are scól'a. si ceea ce-i lipsesce ; si in acelaasi timpu cumpanesce, si vede si mijlócele, de cari dispune comun'a si preste totu administratiunea scolaria, are detorintia se iea iniciativ'a, pentru cá ceea ce lipsesce se se faca.

Si scólei nóstre in multe párti i-lipsescu multe ; si dintre cele multe i-lipsescu pruncii scolari, si respective nu toti pruncii scolari suntu de facia, cá se suda pre invetiatoriu, si se invetie.

Invetiatorulu consciu de chiamarea s'a vede acést'a, si nu se multiemesce, nu are odichna, pana cand nu deschide usile tuturoru, celoru ce potu se lecuésca acestu reu. Merge mai antaiu la preotulu, se sfatuiescu amendoi, conchiama comitetulu, se sfatuesce cu densulu, ieau hotarire, ca ce este de facuta, publica acésta hotarire poporului in Duminec'a urmatória in bisericá. Apoi in comitetulu parochialu sunt totu ómeni de frunte, cari toti au legaturi de rudenia cu ceialalti credintiosi din comuna. Si deci se impartu, si dicu, eu voiu vorbí cu cutarele : eu cu cutarele ; si astfelu toti starniescu, cá se capaciteze pre parintii indaratnicii, si numerulu scolari-loru in septemanile urmatóre se sporesce, pana cand pruncu nu mai remane in satu, carele se nu cerceteze regulatu scól'a.

Nu vorbimu din teoria cele ce le scriemu aici. Le am vediutu facendu-se si succedendu, si am poté numí comune multe din eparchi'a nóstra, unde scól'a faptice este cercetata de mai multi prunci, decât sunt obligati a cercetá scól'a.

Si meritulu este alu invetiatoriloru.

Ceea ce a succesu unoru dni invetiatori ai nostri va succede tuturoru purcediendu la lucru pre aceeaasi cale pentru ameliorarea frecuentatiunei.

Congresulu nationalu-bisericescu.

Siednti'a a XI-a, tienvuta la 12/24 Octomvre, a. c.

Totu comisiunea-bisericesca raportéza asupra raportului consistoriului metropolitanu, referitoriu la infintia-

rea unei academii teologice pentru clerulu din întreaga metropoli'a si propune: ca cu privire la infiintarea unei academii teologice pentru clerulu din întreaga provinci'a metropolitana dupa ce s'au ascultat voturile sínódeloru eparchiale din metropolie in acestu obiectu, conform concludusulu congresualu Nr. 210/1886, fiindu cu privire la dispositiunile cuprinse in punctele 4 si 5 ale §-lui 147 din statutulu organicu, dupa cari de agendele sínodulu episcopescu se tiene: „a-se consultá asupra instituteloru de teologie si pedagogie spre inaintarea scopuriloru si a sciintieloru predânde in ele,” apoi „a-se consulta asupra cualificatiunii, ce-se cere dela cei ce-se pregatescu spre trépt'a preotiésca si despre acésta a referá si congresulu nationalu-bisericescu, ca cele de lipsa in lini'a acést'a se-se faca cu aprobarea armonica a ierarchiei si a poporulu credinciosu,” caus'a acésta se inaintéza P. S. sínodu episcopescu spre a-se pronuntia asupra ei, rogandu-lu totodata pe acést'a, ca votulu seu se-lu comunice cu procsimulu congresu nationalu-bisericescu.

Dep. V. Mangra, initiatorulu acestei cestiuni prin propunerea sa facuta in congresulu din anulu 1878 observa, ca metropoli'a ca atare, pana acum inca n'a facutu nimic in interesulu invetiamentulu fara numai eparchiile, si cu dreptu cuventu se póte pretinde ca cu o di mai rainte se vedemu realizatu unu institutu de invetiamentu metropolitanu. Ceterce apoi unele parti din motivarea s'a facuta iu acestu obiectu la provocarea consistoriulu metropolitanu, prin cari se indigitéza posibilitatea realizarei unei academii teologice; apoi face urmatórea propunere: Consistoriulu metropolitanu se insarcinéza, ca la sesiunea procsima congresuala se presinte maritului congresu negresitu si unu proiectu de spese pentru infiintand'a academii teologice.

Presidiulu observa, ca nime n'ar fi in contra infiintari unei academii teologice, numai se dispunem de mijlóce.

Punendu-se la votu, se primesce propunerea comisiunei.

In fine comisiunea bisericesca in legatura cu resolutiunea ministrulu de resboiu, adresata ca respunsu la reprezentatiunea data din partea consistoriulu metropolitanu, conformu concludusulu congresualu Nr. 73 din 1886, pentru egal'a indreptatire a clerulu nostru militaru cu clerulu militaru alu altoru confesiunii propune, ca consistoriulu metropolitanu se-se insarcineze a-se pune in contielegere cu consistoriulu metropolitanu din Cernauti si eventualu din Carlovitiu, ca la timpu oportunu se faca impreuna pasii necesari pentru resolvirea favorabila a acestei cestiuni.

Se primesce.

La ordinea dilei se pune raportulu comisiunei esmisa pentru studiarea si examinarea cestiunei despartirei ierarhice de catra coreligionarii serbi, care prin raportulu seu A. Hamsea face urmatoriulu raportu:

Marit Congresu!

Comisiunea esmisa pentru studiarea si examinarea stadiulu, in carele se afla astadi afacerile avisate prin concludusulu congresualu de sub Nr. 222 din 1868, si respective 94 din 1870 la competentia delegatiunei congresuale pentru despartirea ierarhica de catra coreligionarii serbi, constituindu-se si-a alesu de presiedinte pre deputatulu Ioanu cav. de Pusicariu, ér de notariu pre subscrisulu.

Comisiunea astfelu constituita pe bas'a raportulu verbalu alu notariulu delegatiunei congresuale Vincentiu Babesiu, a constatatat urmatórele:

La competentia delegatiunei congresuale s'a avisatu

prin concludusulu susprovocatu alu congresulu din 1868 urmatórele agende si respective cause de controversa:

- a) fondurile comune administrate in Carlovitiu precum si cele scolare administrate in Budapest'a;
- b) manastirile comune din partile banatice;
- c) comunele mestecate inca nedespartite; in fine
- d) pretensiunile resiedintieloru si altoru averi foste comune in dieces'a Timisiórei si a Versietiuului.

2. Delegatiunea congresuala a staveritu mai întâiu o norma de procedere in privinti'a resolvirei acestoru cestiuni, si in considerarea, ca intrunirea delegatiunei in forma, cum a fostu compusa, era anevoiósca si imprónata cu multe spese din caus'a departarei membriloru a alesu din sinulu ei o subdelegatiune, constatátore din membrii: Antoniu Mocsonyi, Georgiu Ioanovicu si Vincentiu Babesiu.

3. Activitatea delegatiunei si respective a subdelegatiunei s'a estinsu mai întâiu asupra despartirei fonduriloru comune, carea faptice s'a si efeptuitu afara de unele puncte de divergintia, remase neresolvite cu ocaziunea despartirei fonduriloru scolastice comune si avisate de guvernulu pentru resolvire definitiva la competentia congreselor, si respective a congresulu nationalu alu bisericei romane si a congresulu nationalu alu bisericei serbesci.

Pe lângá acést'a s'a estinsu activitatea delegatiunei asupra despartirei ierarhice din comunele mestecate, carea in urma pertractariloru, ce s'au urmatu pe cale amicala prin comisiuni micste si cu aprobarea delegatiunei s'a si efeptuitu faptice in mai multe comune dintre cele ce s'au insinuatu pentru despartire. Intrevenindu inse greutati pentru continuarea regularii pre cale amicala, si constatandu-se necesitatea de a-se continua regularea despartirei ierarhice in comunele micste, remase incorporate ierarchiei serbesci, delegatiunea congresuala a cerutu dela sínodulu eparchialu din Arad a-se pronuntia asupra modulu, cum ar fi de a-se incepe procesele de despartire ale romaniloru din comunele micste, aflatori sub ierarhia serbesca. Sínodulu din Aradu cu concursulu unei comisiuni juridice, alésa din sinulu seu a staveritu punctele de manecare la intentarea proceselor in ceea ce privesce actoratulu, si respective reprezentarea in procesu. In urma acestui concludusulu alu comisiunei iuridice din Aradu, care concludusulu a fostu comunicatu prin delegatiune si diecesei Caransebesiene, s'au intentatu la tribunalulu delegatu din Budapest'a procesele romaniloru din comunele mestecate: Satu-Chinezu, Mehal'a, Ciacova si Pojejen'a romana. Dintre aceste procese trei suntu inca pendente, ér procesulu romaniloru din Satu Chinezu este resolutu definitivu prin sententi'a curiei. De asemenea s'au adunat prin delegatiune datele necesare pentru intentarea procesulu romaniloru din comun'a micsta San-Nicolaulu-mare, si s'a luat mesuri pentru adunarea de asemenea date inca prin alte patru comune.

In fine la congresulu serbescu din 1879 delegatiunea a fostu reprezentata prin membrulu seu Vincentiu Babesiu pentru scopulu de a-se intielege in privinti'a unu modu de a finalisá in modu estraprocesualu tóte cestiunile inca pendente, ceea-ce intru atâta a succesu, ca acelu congresu a alesu o noua delegatiune si a instruit-o in unele privintie favorabilu.

Acést'a fiindu stadiulu, in carele se afla astadi afacerile referitóre la despartirea ierarhica a romaniloru de catra ierarhia sora serbesca, remase pendente, si in considerarea, ca cestiunea despartirei ierarhice s'a tractatu inca dela inceputu de o afacere a metropoliei cá atare, precum si pentru a puté sustiené uniformitate in proce-

derea ulterioară, comisiunea i-si permite a face Maritului Congresu urmatórea propunere :

4. Institutiunea delegatiunei ca atare se-se sustiena si mai departe, insarcinandu-se a continuá lucrările avizate la competentí'a s'a sub presidiulu Escelentiei Sale, parintelui arhiepiscopu si metropolitu ca presedinte si respective alu Preasantiei Sale, parintelui episcopu alu Aradului, ca vicepresedinte ; dar spre a puté lucra delegatiunea mai cu inlesnire numerulu ei se-se reduca la 5 membrii, alegendi de nou pe timp de trei ani din membrii apartinetori dieceselor directu interesate, a Aradului si a Caransebesiului.

b) Delegatiunea se insarcineza a aduna datele referitoare la cestiunea manastirilor precum si a comunelor micste, cari pana acumu nu s'au acomodat in voelii de Carlovitiu, si a pertracta si finalisa aceste cestiuni pe cale amicala, eventualu prin procesu, mai departe se insarcineza a ingrigi, ca punctele de divergentia, remase pendente in privinti'a fondurilor scolare comune, se-se reguleze definitiv cestiunea trecerei particularilor dela jurisdicțiunea unei ierarhii nationale la alt'a ;

c) cu adunarea datelor de lipsa pentru intentarea si instruirea proceselor de despartire in comunele micste, se insarcineza consistoriile eparchielor Aradu si Caransebesiu. Pre has'a datelor adunate delegatiunea va dispune pentru inceperea proceselor, cu a caror conducere mai departe se insarcineza consistoriile. In casu inse, când s'ar nasce in decursulu proceselor o cestiune principala si esentiala au de a-se pune in contielegere cu delegatiunea ;

d) despre activitatea s'a si despre rezultatele obtinute delegatiunea congresuala va raporta in scrisu si in modu esactu in fie care anu sinódelor eparchiale concerninte, precum si la timpulu seu congresului ; de asemenea va substerne numitelor corporatiuni ratiociniu despre starea fondului menitu a inlesni comunelor efetiunea despartirii ierarhice de catra serbi ;

e) de asemenea vor raporta congresului si eparchiele interesate pre calea consistoriului metropolitanu despre procesele intentate si despre rezultatele obtinute prin procese ;

f) spesele delegatiunei si ale comunelor serace in procesele de despartire se vor acoperi din fondulu menitu spre scopula acest'a la asemnat'a delegatiunei ;

g) in privinti'a retribuirii speselor membrilor delegatiunei se sustiene dispositiunea cuprinsa in conclusulu congresualu din 1868 Nr. 222.

Preasanti'a S'a dl episcopu I. Popasu observa, ca primesce intru tote raportulu comisiunei, ar dori inse se se decida aici, ca pentru comunele serace spesele procesuale le porta fondulu menitu pentru inlesnirea acestei despartiri ierarhice.

Dep. V. Babesiu observa, ca acest'a o afla de prisos, caci acest'a se intielege de sine, pentru-ca menitiunea fondului e a inlesni pe ori ce cale despartirea.

Dep. Dr. Al. Mocsonyi crede, ca s'ar satisface intentiunei Preasantiei Sale, daca s'ar dice, ca comisiunea delegationala se autoriseza a asemna spesele procesuale pentru comunele serace.

Punenduse la votu se primesce raportulu comisiunei intocmai si se aclude la protocolu.

Dep. P. Rotariu in legatura cu acest'a face urmatoři'a propunere : Congresulu isi exprima recunoscinti'a sa fatia de membrii delegatiunei si in deosebi fatia de raportorulu ei Vincentiu Babesiu, pentru zelulu si fatigiulu manifestatu in activitatea sa.

— Se primesce.

La propunerea dep. Dr. I. Gall congresulu da es-

presiune de recunoscinti'a si multamita zelosului vicepresedinte alu delegatiunei Preasantiei Sale dlui episcopu al Aradului Ioan Metianu, ce se primesce cu vii esclamári de „Se traésca.“

Apoi se alege comisiunea delegationala.

Anuncianduse sedinti'a procsima pe mane la 9 óre a. m. sedinti'a se inchee la 7 óre d. m.

Siedinti'a a XII-lea, tienuta la 12/24 Octomvre, a. c.

Siedinti'a se deschide la 8 óre a. m., prin presidiulu ordinariu, si cetindu-se protocolulu siedintii precedente, se autentica.

Dupa-ce Preasanti'a S'a Dlu episcopu I. Popasu face propunerea relativa la iubileulu de 40 ani alu domnirii Maiestatii Sale, despre-ce am raportatu in Nr. 116, la ordinea dilei se pune raportulu comisiunei scolare, care prin raportorulu seu Stefanu Velovanu raportéza asupra raportului consistoriului metropolitanu cá senatu scolariu, care cetindu-se se primesce de basa la desbaterea speciala, si se decide a-se aclude la protocolu ; ér in specialu comisiunea face urmatórea propuneri :

a) Consistoriulu metropolitanu, dupa informatiunile cerute dela consistoriile eparchiale, se esmita unu formularu cât se póte mai completu, care se mijlocésca o culegere esacta si cât se póte de completa a datelor statistice despre starea scóloru nóstre. Formulariulu se-se intregésca indeosebi cu datele despre numerulu acelor scóle de pe teritoriulu eparchielor, care suntu cercetate de scolari de confesiunea nóstra, dar care nu stau sub jurisdicțiunea bisericii nóstre ; numerulu scolarilor romani gr. or. de amendoue secese, care cercetéza aceste scóle ; numerulu catichetilor aplicati dimpreuna cu remuneratiunile lor precum si scólele fara caticheti, daca ar esista.

Dep. I. Lengeru observa, ca pentru o mai buna evidenti'a scóloru ar fi de doritu se-se scie, daca din scólele nóstre s'a prefacutu vre-un'a in scóle comunale s'au de statu, resp. vice-versa, pentru aceea propune la propunerea comisiunei urmatoriulu amandamentu : Se-se arate câte scóle de ale nóstre s'au prefacutu in scóle comunale s'au de statu, si vice-versa.

Pres. observa, ca in privinti'a datelor scolare s'a esmisu conspecte din partea consistoriului metropolitanu, si astfelu dar mai corectu ar fi se-se dica, ca aceste conspecte se-se amplifice si cu culegerea datelor indigitate.

Dep. Dr. Harionu Pusicariu recomanda a-se primi propunerea comisiunei, pentru-ca acest'a cuprinde in sine totu ce póte fi de interesu a-se scí, referitoriu la starea scóloru.

Dep. L. Simonescu accentuéza, ca consistoriulu metropolitanu a esmisu formularele de conspecte mai multu din propri'a sa iniciativa, avendu-se in vedere conclusulu congresualu din anulu 1886, in care se indigitéza unele date, ce consistoriulu metropolitanu trebuie se-le culéga dela eparchii.

Dep. S. Iosifu reflectéza, ca se-se lase la apretiarea consistoriului metropolitanu, care insu-si va afla ce date suntu necesare a-se cere dela eparchii.

Punendu-se la votu, se primesce propunerea comisiunei cu adausulu facutu de dep. I. Lengeru.

b) Pasii intreprinsi de consistoriulu metropolitanu in privinti'a cartilor didactice se iau spre sciinti'a cu adausulu, ca despre rezultatulu obtienutu precum si despre lipsele, ce se voru mai fi semtindu in privinti'a cartilor didactice se faca raportu procsimulu congresu.

Se primesce.

c) Consistoriulu metropolitanu este indrumatu a cere informatiuni dela consistoriile eparchiale despre modulu.

cum se efeptuesce inspectiunea si visitatiunea scóleloru in singuratecile eparchii, atât cu privire la afacerile administrative cât si la cele didactice, pentru ca eventuale procederi mai bune in unele locuri se-se póta recomanda si celorlalte eparchii. In privint'a pregatirii invetiátóreloru, fiindu subsemnatu unu actu separat, congresulu va aduce o hotarire la loculiu seu.

Se primesce.

d) A-se atrage de nou atentiunea consistoriului metropolitan asupra conclusului Nr. 140/1886. cu adausulu, ca se-se presinte Congresului viitoriu unu conspectu despre comunele nóstre fara scóla confesionala dupa eparchii si protopresviterate, precum si despre acele comune, care nu au nici o scóla.

Se primesce.

e) Consistoriulu metropolitan se insarcinéza a staruí ca aceste lucrari se-se finaliseze si-se presinte proc-simului congresu proiectulu nou despre organizarea invetiamentului in scólele nóstre.

Se primesce.

f) Consistoriulu metropolitan se insarcinéza a re'noi representatiunile sale catra ministrulu de culte si instructiune publica.

La acestu punctu deputatulu N. Zigre observa, ca ordinatiunea ministeriala nu e basata pe lege, si organele nóstre bisericesci nu trebuie se-se conformeze acelei ordinatiuni; si daca representatiunea consistoriului metropolitan ar remané fara efect, se-se faca unu memorandu catra diet'a tieriei.

Presidiulu accentueza, ca specialu interesele nóstre scolare receru o procedere cât se póte de cu tactu, ca nu cum-va prin o procedere gresita se-se pericliteze si succesele ulterióre, ce póte am putea spera se-le obtienemu. Dlu dep. Zigre, ca oficialu alu unui organu esecutivu bisericescu de siguru va avea unele casuri concrete in vedere, desi aceste vor fi de totu putiene, ce nici la unu casu nu suntu suficiente pentru a-se aduce unu conclusu, prea acutu, prin ce mai multu s'ar strica causei. E in contra si accentuarei din propunerea comisiunei „la timpu oportunu,” pentru-ca oportunu e totdeauna.

Dep. Dr. Iosifu Gallu observa, ca in cea mai mare parte Escel. S'a l'a prevenitu cu reflexiunile, ce intentiona a-le face. Faptu-e, ca guvernulu are dreptulu de supra inspectiune si astfelu nu i-se póta nega dreptulu de a lua privire in acte, nu este inse in dreptu a schimba sentintiele aduse de consistorii, si in privint'a acésta consistoriulu metropolitan a-si remonstratu la guvernulu; si daca guvernulu insista a tiené in evedentia delaturarea vre-unui invetiátoriu, acésta o face in lini'a prima, pentru-ca pensionarea invetiátoriloru astadi e in man'a guvernului.

Dep. V. Babesiu inca se declara pentru propunerea comisiunei, aprobându intru tóte reflexiunile facute de Escel. S'a.

Prea Santi'a S'a dlu episcopu Metianu observa, ca ordinatiunea ministeriala respectiva nici nu póte se-se refere la scólele nóstre confesionale, pentru-ca se baséza pe unu §. din lege, care se refera la scólele comunale. Citeza unu casu concretu, in care a intrevenitu cu succesu la ministru, si astfelu afla, ca ce sa facutu pana acum din partea Maritului Congresu s'a facutu fórte corect, si are sperantia, ca cu moderatiune si tactu bunu se va putea ajunge in acestu respectu unu resultatu satisfacatoriu.

Dep. N. Zigre, retrágandu-si propunerea, se primesce propunerea comisiunei.

Dep. Babesiu in legatura cu raportulu consistoriului metropolitan ca senatu scolaru face urmatórea propunere Consistoriulu metropolitan se starúesca, ca din partea e-

parchieloru tóte datele si respective aparitiunile estraordinare sau abnorme in desvoltarea afaceriloru scolari se le insotiésca de esplicari esacte, si intemeiate cari se faca posibilá remediarea celoru daunóse si apretierea celoru favorabile.

— Se primesce.

Dep. L. Simonescu face propunerea, ca consistoriele eparchiale se se insarcineze, a asterne datele scolari la finea anului scolaru.

Dep. Dr. Ilarionu Puscariu observa propunetoriului, ca acésta ar fi cu neputintia, pentru-ca datele scolari se compunu in eparchii pentru rapórtelu scolari catra sínódele eparchiale, si astfelu numai dupa sínódele eparchiale se potu asterne la consistoriulu metropolitanu, dupa cari reflexiuni deputatulu L. Simonescu 'si revoca propunerea.

Regulamentulu

pentru procedur'a la alegerea de protopresviteri statoritu de congresulu nationalu rom. bis. din anulu curentu 1888.

§ 1. Devenindu unu tractu protopresviteralu vacantu, consistoriulu eparchialu are a se ingriji, ca acél'a se se intregésca definitivu celu multu in decursulu unui anu dela devenirea lui in vacantia.

§ 2. Spre acelu scopu consistoriulu dispune nainte de tóte a se intregi numerulu membriloru sinodului protopresviteralu electoralu cu considerare la § 40. din Statutulu organicu, dupa care astfelu de sinodu consta din numeru indoitu de membrii: in protopresviteratele, cari numera preste 20.000 suflete, consta din 24 membri clericali si 48 mireni; ér in protopresviteratele, unde numerulu sufleteloru este mai micu de 20.000 suflete sinodulu electoralu consta din 16 membri clericali si 22 membri mireni.

§ 3. Membrii ordinari ai sínódeloru protopresviterale alesi pe unu periodu de 3 ani se folosescu in decursulu acestui periodu de mandatele lor si la alegerea de protopresviteru, formandu o jumetate din membri alegetori: ér cealalta jumetate se alege a d h o c, adeca numai pentru actulu alegerii de protopresviteru.

§ 4. Deodata cu alegerea membriloru a d h o c se póte efeptui si alegerea membriloru ordinari in locurile, cari prin mórté ori in altu modu vor fi devenitu vacante; inse aceste alegeri supletorie ale membriloru ordinari au valóre numai pentru restulu periodului sinodalu, — ér mandatele membriloru alesi a d h o c espira cu intrarea alesului protopresviteru in activitate.

§ 5. Tóte alegerile de membri la sinodulu electoralu decurgu dupa normele stabilite pentru alegerea membriloru sínódeloru protopresviterale.

§ 6. Dupa-ce s'au efeptuitu alegerile pentru sinodulu protopresviteralu electoralu, concernintele administratoru protopresviteralu compune list'a tuturoru membriloru, separându pe cei ordinari de cei ce suntu alesi numai a d h o c, si insemnandu la fie-care: cerculu electoralu, categori'a, adeca daca e preotu s'au mirénu, caracterulu adeca ocupatiunea s'au starea civila, si in fine locuinti'a cu anumirea postei ultime; list'a acésta apoi o substerne numai de cât la consistoriulu eparchialu intr'una cu protocólele electorale ale noiloru membri sinodali.

§ 7. Comitétulu protopresviteralu sub presidiulu ordinariu compune concursulu la postululu vacantu de protopresviteru, si-lu substerne consistoriului eparchialu spre aprobare si publicare.

§ 8. Convocarea comitetului protopresviteralu spre scopulu atinsu in § 7 se póte face pentru accelerarea agendeloru inca inainte de a fi terminate tóte alegerile pentru sinodulu electoralu.

§. 9. In publicatiunea de concursu, care e de a-se face in fói'a destinata pentru publicările oficiale ale eparhiei, se espunu si emolumentele legate de postulul protopresviteralu si de parochi'a protopresviterala, precum si calificatiunea normata prin Statutul organicu si prin conclusele congresuale, care se recere dela concurentii si carea trebuie se fie documentata.

§. 10. Terminulu concurselor e de a-se pune astfelu, ca acel'a se nu fie mai scurtu de cât 30 de zile, dar nici mai lungu de 45 de zile, computele dela prim'a publicare.

§. 11. Aspirantii la postulul protopresviteralu se indruma in publicarea de concursu; ca concursule lor, instruite cu tóte documentele necesare, se le substearna in terminulu preclusu la consistoriulu eparhialu.

Concursele intrate dupa expirarea terminulu nu se iau in considerare.

§. 12. Concursele intrate, dupa-ce se vor improcolá, se petrecu intrunu conspectu separatu, prevediutu cu urmatóarele rubrici: 1. Nrulu curentu. 2. Datulu presentei. 3. Numele, caracterulu si locuinti'a concurentulu. 4. Anii etatii. 5. Studiile speciale teologice. 6. Anii serviciulu. 7. Observari recomandatóre. 8. Alte reflexiuni.

§. 13. Pentru actulu alegerii de protopresviteru consistoriulu denumesce unu comisariu consistorialu din cleru, caruia dupa expirarea terminulu de concursu i-i transpune simplu tóte concursele intrate, instrun'a cu conspectulu lor.

Totodata transpune si parochiei centrale o consemnare a concurentiloru, cu provocarea, ca se iée mesurile necesari, ca la candidare se-si póta validita eventualulu vot. colectivu prevediutu in conclusulu congresualu Nr. 129 din 1881.

Comisariulu consistorialu nu póte fi nici membru alu sinodulu protopresviteralu, nici concurentu la postulul de protopresviteru in tractulu in care conduce alegerea.

§. 14. Comisariulu consistorialu nainte de tóte convocá comitetulu protopresviteralu la loculul centralu alu tractulu, si cu acel'a constata calificatiunea concurentiloru si compune list'a de candidare, eventualu espune la protocol motivele, pentru cari unulu s'au altulu din concurenti nu se afla calificatu, si primesce dela comitetulu parochiei, eventualulu votu colectivulu alu sinodulu ei parochialu cu privire la candidati.

Toti concurentii, cari intrunescu calificatiunea, au se intre in list'a de candidare.

§. 15. Daca dupa concursulu publicatu se afla chiar si numai unu concurentu calificatu, comisariulu consistorialu cu considerare la §. 42. din Statutul organicu, convocá cu 14 zile mai nainte sinodulu protopresviteralu electoralu la loculul centralu alu tractulu, anumindu diu'a si ór'a, in care se-va incepe actulu sinodulu.

§. 16. Convocarea sinodulu se face pria cerculariu din partea comisariulu consistorialu. Acestu cerculariu se publica in fói'a destinata pentru publicările oficiale si se trimite fiecarui membru alu sinodulu protopresviteralu sub adresa proprie, precum si parochiei protopresviterale pe langa carte de inmanuare sau recepisa postala.

§. 17. Actulu alegerii de protopresviteru i-lu efpetuesce sinodulu protopresviteralu sub presiulu comisariulu consistorialu. La acestu sinodu se recere, se fie de fatia majoritat'a alegitoriloru, observându-se esactu la acestu sinodu prescriesele §§. loru 43, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 52 si 53 din statutulu organicu.

§. 18. Sinodulu electoralu alegendu-si notariu provisoriu, nainte de tóte efpetuesce verificarea acelor membru, cari inca nu suntu verificati. La verificarea membriloru ordinari participa numai membri ordinari ai sinodu-

lui; ér la verificarea membriloru ad hoc, participa toti membri sinodulu.

Reclame contra verificarii sau neverificarii vre-unui deputatu se decidu indatu in sinodu, — la care actu, daca voturile suntu egale, decide votulu comisariulu consistorialu. Contra conclusulu adusu deputatulu neverificatu póte insinua si da gravamenu, care gravamenu se alatura la protocolu. Sinodulu apoi, dupa ce si-a alesu notariu definitivu, ia cunoscintia despre list'a celor calificati, combinata in comitetulu protopresviteralu si eventualu, o intregesce si corege, daca s'au calcatu dispositiile §-lui 14 din acestu regulamentu; dupa aceea alege din sinulu seu trei membri in comisiunea de scrutiniu si in fine pasiesce la alegerea secreta prin siedule.

Sinodulu convocatulu pentru alegerea de protopresviteru, nu póte intra in discussiunea altoru obiecte afara de cele ce suntu in strensa legatura cu insasi alegerea.

§. 19. Fie-care alegatoriu póte votá numai pentru unulu dintre candidati, prin urmare pe siedula are a fi scrisu numai numele unui candidatulu; siedulele cu mai multe nume se privescu de nule: voturile date persóneloru declarate de necalificate nu se considera.

§. 20. Votarea se face la apelu nominalu dupa list'a deputatiloru, fie aceea compusa dupa cercuri sau in rendu alfabeticu. Dupa-ce s'a cetitu odata list'a membriloru, si cei presenti si-au datu votulu, se mai acórdá unu restimpu de $\frac{1}{2}$ óra pentru venirea si votarea celor ce voru fi absentatu la prim'a cetire: ér dupa decurgerea acestui restimpu votarea se incheie, déca nu s'au presentatu alti votanti.

§. 21. Dupa incheierea votarei, presedintele comisariulu numera si desface siedulele de votare un'a câte un'a si cetesce din fie-care numele scrisu in ea, dupa aceea preda siedul'a comisiunei de scrutiniu spre controlare; acést'a numera voturile, ér presedintele comisariulu enuntia resultatulu, care se petrece la protocolu.

§. 22. Daca la loculul alu treilea alu candidatiloru, cari au intrunitu mai multe voturi sunt doi s'au mai multi cu votari asemenea, intre densii decide sórtea, care se va esecuta numai decât in fati'a sinodulu.

§. 23. Incheindu-se protocolulu sinodulu electoralu, siedulele de votare se aduna la olalta, se punu sub cuverta, si se sigiléza cu sigilulu parochiei locale, cu alu unui membru alegatoriu; apoi se alatura la actele electorale precum si eventualulu votu colectivulu alu parochiei centrale.

Cu acést'a terminandu-se actulu electoralu, protocolulu se autentica seau in fati'a sinodulu electoralu seau prin o comisiune aleasa anume pentru autentificare.

§. 24. Comisariulu consistorialu inmediatu substerne intregulu actu electoralu consistoriulu pentru a denumi pe unulu dintre cei trei candidati, cari au intrunitu cele mai multe voturi.

§. 25. La postulul de protopresviteru numai acelu concurentu se póte candida, carele va documentá:

a) ca posiede cualificarea pentru concurentii la parochiile de I. clasa, prescria pria regulamentululu pentru parochii si ca au depusu esumenulu de maturitate;

b) ca au implinitu celu putienu 5 ani in servitiulu bisericescu seau scolaru cu succesu deplinu multiamitoriu, si ca prin zelulu si diliginti'a sa, s'a distinsu in resultatulu activitatii sale pe terenulu bisericescu si scolaru;

c) unu aspirante din alta eparchie numai cu prealabila invoire a consistoriulu eparchiei la care apartiene protopresviteratulu vacantu póte concura;

d) unu aspirante, carele a absolvatu studiile teologice in strainatate, trebuie se dovedesca, ca a depusu esamenulu de cualificare in eparchi'a s'a.

Pentru preotii eminentu binemeritati pe terenulu bisericesc-culturalu, anume pentru cei ce in decursu de mai multi ani in servitiu, prin fapticulu loru zelu crestinescu si factica loru capacitate intelectuala si morala au doveditu in modu recunoscutu si de consistoriu o chemare extraordinara, lips'a de clase gimnasiale si de esamenu de maturitate nu pôte forma pedeca intru inaintarea la postulu de protopresviteru, d a c a n u s u n t a l t i c o n c u r e n t i c u d e p l i n a c u a l i f i c a t i u n e .

§. 26. Contra actului de alegere efectuitu in sindulu electoralu protopresviteralu, părtila interesate, adeca candidatii alegetorii si parochia protopresviterala, in terminu de 14 zile dela diu'a alegerii, se potu folosii de recursu de nulitate la consistoriulu eparchialu, inse numai pentru defecte de forma, adeca pentru abatere dela normele prescise. Consistoriulu decide asupra recursului inainte de a procede la denumire, si daca la respinsu, pôte decide immediatu si in meritulu denumirii.

Conclusulu de denumire alu consistoriului in meritu nu este apelabilu, inse pentru defecte de forma, adeca in casulu când nu s'ar fi observatu regulele de procedere prescise in statutulu organicu si in regulamentulu presinte, — partiloru interesate, adeca candidatoru si alegetoriloru se admite in 14 zile apel, resp. recursu de nulitate la consistoriulu metropolitanu.

La casu de recursu, executarea consistoriala se suspende pana la resolvirea definitiva a gravaminelor de nulitate prin consistoriulu metropolitanu.

Influintiarea aspirantiloru asupra alegatoriloru in modulu opritu prin conclusulu congresualu Nr. 119 din anul 1878 forméza casu de nulitate.

§. 27. La casu când tôte voturile se vor fi datu numai unui candidat, seu se vor fi impartitu numai intre doi, remane la bun'a socotintia a consistoriului, a denumi pe celu alesu, respective pe unulu din cei doi, s'au a ordina alegere noua cu concursu neu. In casu de a dou'a alegere, consistoriulu are a-se ingriji, ca tractulu protopresviteralu se-se intregéca definitivu celu multu in siase luni dela anularea alegerii prime; daca inse si a dou'a alegere va fi avéndu asemenea rezultatu: consistoriulu pe cât nu are exceptiune din punctu de vedere alu cuaficatiunei, denumesce pe uniculu alesu, respective pe unulu dintre cei doi presentati.

Decisiunea consistoriului, prin care ordinéza alegere noua, trebue se fie bine motivata.

D i v e r s e .

* *Iubileulu* de 40 de ani ai glóriosei domniri a *Maiestății Sale*, imperatului si regelui nostru *Franciscu Iosif Antainlu* s'a serbatu cu mare solemnitate in tôte bisericile apartienetorie eparchiei nōstre ridicandu-se rogatiuni pentru indelung'a viétia si sanatate a *Maiestății Sale*. In biseric'a catedrala a oficiatu in acést'a di *Pré Santi'a S'a*, parintele *Episcopu Ioan Metian sant'a liturgia*, impreunata cu docsologi'a si rogatiunea de ingenuchiare. La finea servitiului divin *Pré Santi'a S'a* tienù o cuventare, in carea aretà insemnatarea acestei zile de bucuria pentru tôte popórele din monarchia, precum si dispusetiunea luata de consistoriulu nostru eparchialu de a-se perená acésta insemnata di prin infientiarea unui fondu pentru unu gimnasiu diecesanu.

* *O noua comuna bisericesca in eparchi'a Aradului*. Duminec'a trecuta s'au constituitu fratii

nostri romani ortodoesi din comun'a Satu-Chinesu sub conducerea asesoriloru consistoriali *Augustinu Hamsea* si *Emanuilu Ungureanu* in comuna bisericesca romana, si s'au incorporatu factice la eparchi'a *Aradului* si la protopresviteratulu *Temisiorii*. Nou'a comuna bisericesca numera doue mii de credirtiosi.

Felicitamu pre fratii nostri romani din Chinesu, si le dorimu, cá Ddieu, carele le-a ajutatu se-si véda realizata acésta dorintia de a-se incorporá de ierarchi'a romana, se-le ajute se póta se prospereze cât mai repede pre terenulu religiosu moralu si intelectualu!

* *Ai inamici?* Cauta-ti de tréba si nu te interese de ei. Daca 'ti inchidu drumulu, ocolestei si vedi'ti de afacerile tale, cu tóta superarea loru. Unu omu care n'are inamici, rare ori se intempla se fie cevasi vrednicu, fiindu compusu din aceea materie, in care usioru 'si pôte víri mána ori cine! Unu caracteru solidu, unulu cara gândesce si vorbesce aceea ce gândesce, nici odata nu este fara inamici. Acestia chiar 'i sunt necesari; ei 'lu mantienu in vigóre si in o viétia svelta. Unu renumitu omu ce era imprejuratu de inamici, a disu; „Suntu scantei, daca nu suffii in ele, de sine nu se stingu.“ Te lasi in vr'o disputa cu ei, atunci le dai apa la móra. Lasa ca sarmanele creaturi se vorbéca câtu voiescu: curendu vor dá locu unei reactiuni nimicitóre pentru ei, numai daca 'ti indeplinesci datorintiele.

* *Ioanu Fekete Negrutiu* canonicu alu capitulului catedralu metropolitanu din *Blasiu*, asesoru alu santului scaunu consistorialu din *Blasiu* si *Gherla*, membru pe viatia alu Asociatiunei transilvane, cavaleru alu ordului *Franciscu Iosifu I.* etc., etc., etc., dupa un morbu de nervi de trei ani de zile a reposatu in nóptea dinspre 4 l. c. la 2 óre dupa med. n. in alu 72-lea anu alu vietiú si 48-lea alu preotiei.

Osamintele decedatului se voru astruca in 5 l. c. d. am. in cimiteriulu dela biseric'a opidana din *Blasiu*.

Diecimi de nepoti, pre cari v'a crescutu si sutimii de tineri pre cari v'a adapostitu, rugati-ve pentru sufletulu parintelui si spriginitoriului vostru!

Gherla, 4. Decemvre, 1888.

Cancelaria *Negrutiu*.

* *Multiamita publica*. Pentru biseric'a gr. or. din *Beiusiu* au mai contribuitu:

In list'a *Domnului Mihailu Popescu* notariu in *M. Lazuri*: *Stefan Tulvanu* invetiatoriu 50 cr, *Kadar Gyula* 50 cr, *Colectantele* 5 fl, — de totu 6 fl.

Dela *Dlu* colectante *Voicu Hamsea* protopresviteru in *Lipov'a* 2 fl.

Pe colecta dlui *Elie Mog'a* protopresv. *Beiusinlui* in *Rabagani*, dela *Ds'a* 5 fl, si dela altii binevoitori 1 fl 80 cr, — de totu 6 fl 80 cr.

In list'a dlui *Alexiu Olariu* adv. in *Deva*: colectantele 1 fl, apoi dd. *Alesandru Moldovanu* 1 fl, *Augustinu Nicora* 1 fl, *Georgiu Nicora* 1 fl, *Biseric'a gr. or. din Déva* 6 fl, *Reuniunea de inmormentare II-a din Déva* 1 fl, *Nichita Luculetiiu* invet. in *Déva* 1 fl, *Alesandru Munteanu* 1 fl, *Andreanu George* hotelieru 1 fl, *Ardeleanu Nicodinu* 1 fl, *Unu crestinu* 1 fl, *Samuilu Giurgiu* 1 fl, *Ioanu Ardeleanu* 1 fl, *Ioanu Ciontea* 1 fl, *Nichita Rotisu* 20 cr, *Andrei Kovács* inspect. 50 cr, *Balog Gyula* comerciantu 40 cr, *Schulcz Albert* 50 cr, *Müller Mihály* 50 cr, *Ardeanu Logiu* proprietaru 1 fl, — de totu 22 fl 10 cr.

In list'a *Dlui Teodoru Filipu* protop. in *Lugasiu* *DD.* colectantele 5 fl, *Ioanu Oniu Bolnaia* 20 cr, *Mihailu*

Buttu Ponora 1 fl, Simeonu Butiri preotu Valenéggra 1 fl, Domocosu Nutiu epitropu Brotea 50 cr, Vasiliu Bulzanu preotu Feketeteu 1 fl, Mihaiu Bere preotu Remeti 1 fl, Gavrilu Lungu preotu Ponore 1 fl, A. L. oficiantu comunalu 1 fl —, de totu 11 fl 70 cr.

Pe colect'a Dlu Tom'a Pacal'a protopopu Orade: DD. Tom'a Pacala 5 fl, Florianu Haideu Hidisielu de susu 1 fl, Gavrilu Besianu Chislazu 1 fl, Georgiu Drimbea Toboliu 1 fl, Gavrilu Neteu V.-Velentie 1 fl, Pavelu Bodea Alpare 1 fl, Teaha Filipu F.-Osiorheiu 1 fl, Demetriu Albu Cheresigu 1 fl, Teodoru Boto M.-Peterdu 1 fl, Ioanu Lazeu Saldabagiu 1 fl, Mihaiu Podutiu Ciuhoiu 1 fl, Georgiu Lapusieanu Pausia 1 fl, Mihaiu Drimbe K.-Apateu 1 fl, Demetriu Horvat Burzucu 50 cr, Ioanu Farcasiu Abrasu sup. 1 fl, Teodoru Marcusiu Sacalu 1 fl, Nicolau Bogdanu M.-Lazuri 1 fl, Ioanu Ionutiasiu Parhide 1 fl, R. Mangra Giresiu 1 fl, Ioanu Burdanu Sinitea 2 fl, Stefanu Ciorogariu Sinitea 1 fl, — de totu 26 fl 50 cr.

In list'a Dlui Gavriilu Lazaru preotu in Socodoru: DD. Colectantele 3 fl, Aureliu Varg'a preotu 2. Stefanu Tulcanu preotu 2 g, Zaharie Muresianu Socodoru 50 cr, Maria Martinu 1 fl, Georgiu Varga not. in Socodoru 2 fl, Maria Varga 1 fl, Ioanu Morseu 1 fl, Vasilie Popoviciu 1 fl, Teodoru Cefanu Nadabu 1 fl, Iuliu Chirilescu Chisineu 1 fl, Ioanu Popescu notar in Nadab 5 fl, Sigismund Buda not. in Cinte 2 fl, Dr. Georgiu Vessa medicu in Socodoru 5 fl, Grigoriu Mladinu invetiatoriu in Chisineu 2 fl, Ioanu Gabanu Socodoru 1 fl, Georgiu Petroviciu Pilu-mare 2 fl, Stefanu Leucutia Pilu 1 fl, Mihaiu Rosiu Pilu 5 fl, Augustinu Belesiu preotu in Simandu 3 fl, Ioanu Dobosiu inv. Nadab 1 fl, Demetriu Nadabanu inv. Socodoru 1 fl, Ioanu Bustea invet. Socodoru 1 fl. — de totu 45 fl. 50 cr, Beiusiu, 22. Novembre 1888.

(Va urmá)

Comitetulu parochialu.

* *Piat'a Aradului* din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 6.90 fl. ér acelu amestecat 5.50 fl. — Secar'a 5.— fl. — Orzulu s'a vendutu cu 4.80 fl. — Ovesulu 4.70 fl. — Cucuruzulu 4.10 fl. — Mazerea —.— fl. — Fasolea — fl. — Lintea — fl. — Cartofii 5 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de oie 32 cr, unsorea chil'a 75 cr, ér clis'a per chil'a 70 cr. v. a.

Concurse.

Se escrie pe parochi'a vacanta din comun'a gr. or. romana *Checi'a-romana*, protopresviteratulu B.-Comlosiului cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare a concursului.

Emolumintele anuale sunt:

Un'a sesiune parochiala de 33 jugere catastrale pamentu aratoriu class'a prima, stol'a si birulu vsuatu dela 300 numere de case, cari emoluminte dau unu venitu anualu de 1200 fl. v. a., pe langa cari alegendulu parochu are quartiru liberu in cas'a parochiala cu suportarea tuturor reparatiunelor casei parochiale pe timpulu servitului, precum si suportarea contributiunei si a altoru dari dupa sesiune.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, fiindu de class'a prima suntu avisati a-si substerne recurselu cu

tóte documentele recerute conform statutului organicu §. 15 liter'a a) Multonoratului Domnu administratoru protopopescu Paulu Tempea in Nagy-Torák comitatulu Torontál, avendu a-se presentá in St.-Biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare respective predicare.

Din siedinti'a comitetului parochialu tienuta in comun'a Checi'a-romana la 11/23. Noemvre 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. adm. prot.

—□—

Se escrie pe capelani'a temporalá infintiata pe langa batranulu parochu Serafim u Crisianu din comun'a Igrisiu, protopresviteratulu B.-Comlosiului, imbinata cu postulu invetiatorescu vacantu de acolo cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare a concursului.

Emolumintele anuale sunt:

Jumetate din tóte venitele parochiei batranului parochu Serafim u Crisianu, cari calculate dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a., éra venitul invetiatorescu anualu este de 200 fl. v. a., in bani gata, 40 meti de grâu, cortelu liberu cu 2 chilii, cuina, grajdu, camara si gradina de legumi intravilana cu 600⁰.

Doritorii de a ocupá acestu postu imbinatu pana la mórtea respectivului parochu, fiindu parochi'a de prim'a class'a, recurrentii suntu avisati a-si substerne recurselu cu tóte documentele necesarii conform statutului organicu §. 15. liter'a a) Multonoratului Domnu administratoru protopopescu Paulu Tempea in Nagy-Torák, comitatulu Torontál, si a-se presentá in St. Biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare respective predicare.

Datu din siedinti'a comitetului parochialu din Igrisiu tienuta la 10/22. Noemvre 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. adm. prot.

—□—

Pentru vacant'a parochia de clas'a III. din Aldesci, in carea protopresviteratulu Buteniloru cu carea e incapociatu folosirea unei sesiuni pamentu parte aratoriu parte pasiane, stolele indatinate si biru câte 1 mesura cucuruziu sfarmata dela 130 case, cari tóte computate se urca la unu venitu de 420—430 fl, prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere Duminec'a, la 18/30. Decemvre a. c. pana candu recurrentii pe calea P. On. Oficiu protopresviteralu si-voru substerne recurselu inzestrate cu tóte documentele recerute si-se voru presentá vre-odata la biserica spre a-se face cunoscutu alegetoriloru.

Aldesci, la 6. Novembre 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONSTANTINU GURBANU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pe parochi'a vacanta din Barateazu, parochia de clas'a a III. langa Vinga, indiestrata cu emulomintele: un'a sesie parochiala stóle si biru dela 65 de casi se escrie concursu pana la 30 de zile dupa prim'a publicare in fói'a oficiósa, pana când recurintii au a substerne recursurile sale protopresviterului tractualu Meletiu Dreghiciu, si a-se presentá in biserica spre documentarea desteritáti sale.

Timisiór'a, la 9. Noemvre 1888.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea: MELETIU DREGHICIU, m. p. protopresviteru.

—□—